

50 години старозагорско куклено изкуство (1957 - 2007)

След чудесното издание, посветено на 60-годишнината на Столичния куклен театър, куклената историография се сдоби с нова, добре издадена и оформена книга, отразяваща изминалите 50 години на Кукления театър в Стара Загора.

Пиша историография, защото освен събирането на факти, тяхното свързване, поставянето им в различни връзки във времето и пространството, тяхното анализиране и ситуиране, историята е все пак разказ. Точно на тази страна на 50-годишния живот на театъра и неговото изкуство е посветена по-голямата част от това луксозно (за кукления ни театър) издание.

Разказът, който заема по-голямата част от книгата, е емоционалното, с известна доза носталгичност, *спомняне на живите 50 години* в сърцата на правещите театъра театър.

Изключение сред отделните автори прави текстът на проф. Славчо Маленов, който се опитва да ситуира тези 50 години в общата история на професионалния куклен театър в България още от края на XIX в., но емоционалното говорене нагласява в края на текста му и се приобщава към общия приповдигнат тон на книгата.

Книгата – наричам я така, защото е съставена от разнородни елементи – е разположена в отделни части. След първата – съставена от официални поздравления на министъра проф. Стефан Данаилов, общинския кмет на Стара Загора г-р Евгени Желев, колеги от куклените театри във Варна, Пловдив, Центъра за куклени изкуства в гр. Апаланта, щат Джорджия, САЩ, и по-интимни текстове на Ешуа Бело (бивш директор на Пловдивския куклен театър), композитора Кирил Тодоров, Донка Йотова – журналист, доц. Петър Пашов – художествен ръководител на Международните режисьорски уоркшопи, и споменатия вече текст на проф. Маленов.

Следват (по концепцията на поетесата Мария Донева и съставителите заедно с нея Татяна Калчева и Дарин Петков) останалите пет части: “Куклен театър, добър ден”, “Началото 1957–1966”, “Златният век 1968–1982”, “Художникът и неговият театър 1982–1998”, “Капитан на остров”, предшествана от “Антракт”, с който завършва явяването на Светльо – героят-кукла от спектакъла на тандема режисьор/сценограф Васил Апостолов и Любомир Цакев “Меко казано” от Валери Петров, смятан от своя автор за най-добрата от всички останали постановки на тази пиеса в куклените и драматичните театри. Светльо прекъсва и се опитва да свързва отделните части чрез своето кукленско мъдруване. “Международен кукленотеатрален фестивал за възрастни “Пиеро” внася известна конкре-

тика на факти и възгледи, която продължава и в главата “Международна режисьорска лаборатория”, за да премине във фактологията на “Репертоарът днес”, последвана от “Репертоарът на ДКТ–Стара Загора, 1957–2007”.

Знайно е, че в наше време да се издаде един текст, посветен на отделен куклен театър, е особено трудно, трудоемко, важно и същевременно скъпо струващо дело. Не можем да отминам факта за финансовата помощ на Снежина Михайлова-Попова и Маргарита Попова, на Кънчо Кънчев и СНЦ “Пиеро”.

Юбилейното издание е предшествано от други три издания – пак свързани с отделни юбилейни години за Старозагорския театър, но настоящото се отличава с това, че разкъзът е съставен от индивидуалните истории на основателите, на последвалите ги поколения и на днешните млади, всички свързвали се естествено и без особени сътресения. Всичко това е подкрепено от цветните и черно-белите фотоси от спектакли, състави и турнета и създава един по-пълнен и цялостен разказ за изминалите години. В него се очертават фигурите на Васил Апостолов – актьор, режисьор, директор, успешен театрален мениджър, театрален деец, общественик и помощник на цялото ни куклено изкуство. Също така се оформят и портретите на художниците Веселин Неделчев и Любомир Цакев, както и на скулптора Емил Иванов и най-накрая и на днешния директор Дарин Петков, който не само ремонтира емблематичния часовник с куклите на театралната сграда, но и успява да го настрои на вълните на съвременността. Появите и проявите на Международния кукленотеатрален фестивал за възрастни “Пиеро” и Международната режисьорска лаборатория са нови и уникални изяви на кукленото изкуство както у нас, така и в международен план. Издаването и на книгата на проф. г-р Хенрик Юрковски допълва размаха, с който се работи днес в Старозагорския куклен театър.

Основният тон на всичките текстове, съставлящи книгата, освен патетичен и малко носталгичен, се допълва от всеобщата оценка за творческата, добронамерена и съзидателна атмосфера, характерна за всичките 50 години правене на куклено

изкуство в Стара Загора. Но не само на кукленото изкуство, защото театърът активно участва и в културния и социалния живот на Стара Загора като един от основните духовни центрове на града.

Радостта, която изпълва разказа, е заразителна за всеки читател на тези малко разнородно съставени текстове и ни кара да пожелаем поне още 50 по изпълнени с изкуство години на неговите създатели, творещите в него и техните зрители.

Проф. г. изк. Елена Владова

